

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών & Φοιτητριών

Ρόδος, Φεβρουάριος 2020

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	4
2. «Κλασικό» Πρόγραμμα Πρακτικών Ασκήσεων – Μη Χρηματοδοτούμενο.....	5
3.Οργάνωση και διεξαγωγή του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης	6
3.1.Στόχος της Γενικής Φάσης της Πρακτικής Άσκησης.....	6
3.2.Αντικείμενο Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης.....	6
3.3.Πλαίσιο λειτουργίας του/της ασκούμενου/ης φοιτητή/τριας κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης.....	7
3.4.Πλαίσιο λειτουργίας του/της εκπαιδευτικού στην Πρακτική Άσκηση Γενικής Φάσης.....	7
3.5 Υπεύθυνοι/ες σχεδιασμού της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης.....	8
3.6 Υπεύθυνοι/ες επιτυχούς διεξαγωγής της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης	8
3.7 Υποχρεωτικός χαρακτήρας/ Απαλλαγή	9
3.8 Συχνότητα	9
3.9 Διάρκεια.....	Error! Bookmark not defined.
3.10 Υποχρεωτικές παρουσίες.....	9
3.11 Επίκλυση επιτυχούς ολοκλήρωσης.....	10
3.12 Έναρξη ισχύος.....	10
3.13 Συνεργαζόμενες σχολικές μονάδες.....	10
3.14 Επιλογή τμημάτων.....	11
4.Υφιστάμενο πλαίσιο υλοποίησης Πρακτικής Άσκησης Α Φάσης	12
4.1 Στόχοι.....	12
4.2 Διάρθρωση.....	13
4.3 Περιεχόμενο.....	13
4.4 Αξιολόγηση των φοιτητών/τριών.....	14
5. Πρακτική Άσκηση Β Φάσης: Πλαίσιο υλοποίησης.....	15
6. Πρακτική Άσκηση Γ Φάσης: Πλαίσιο υλοποίησης.....	15

Ο παρών Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης φοιτητών και φοιτητριών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ) εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος στην Συνεδρίαση 14 / 27-2-2020 (θέμα 4.7).

Η Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

1.Εισαγωγή

Η Πρακτική Άσκηση αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της φοίτησης στο Τμήμα, είναι υποχρεωτική για όλους τους/τις φοιτητές/τριες και απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου. Σκοπός της Πρακτικής Άσκησης είναι να φέρει τον/τη φοιτητή/τρια σε συστηματική επαφή με τη σχολική πραγματικότητα και να τον/την βοηθήσει να ασκηθεί σταδιακά στην παρατήρηση, σχεδιασμό, οργάνωση, διεξαγωγή, αξιολόγηση αλλά και τον αναστοχασμό στη διδακτικο-μαθησιακή διαδικασία.

Η Πρακτική Άσκηση οργανώνεται στις παρακάτω τέσσερις φάσεις:

- 1.Γενική Φάση
2. Α Φάση
3. Β Φάση
4. Γ Φάση.

Η Πρακτική Άσκηση ξεκινά με την έναρξη των σπουδών στο Τμήμα (Γενική Φάση) και ολοκληρώνεται στο όγδοο εξάμηνο σπουδών με τις Πρακτικές Ασκήσεις Γ' φάσης των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων (ειδικών διδακτικών).

Η διάρθρωση αυτή της Πρακτικής Άσκησης στο Τμήμα αφορά στο «κλασικό» πρόγραμμα Πρακτικών Ασκήσεων (**μη Χρηματοδοτούμενο**).

Εκτός από τις προαναφερθείσες τέσσερις φάσεις, που εντάσσονται στο «κλασικό» πρόγραμμα Πρακτικών Ασκήσεων, στο Τμήμα υλοποιείται και η **χρηματοδοτούμενη** Πρακτική Άσκηση, μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ, η οποία αποτελεί καινοτόμα διαδικασία πρακτικών ασκήσεων. Για αυτή την Πρακτική Άσκηση δε γίνεται αναφορά στον παρόντα κανονισμό, γιατί έχει εκδοθεί ξεχωριστός κανονισμός από το Τμήμα για τη συγκεκριμένη Πρακτική Άσκηση.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή στη θεσμοθετημένη υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση είναι η επιτυχής ολοκλήρωση ορισμένων μαθημάτων.

Συγκεκριμένα:

- Για τη δήλωση και εξέταση του μαθήματος «Ανάλυση Διδακτικού Πεδίου» της Πρακτικής Άσκησης Α' Φάση προαπαιτούμενο μάθημα ορίζεται το μάθημα «Σχολική Παιδαγωγική».
- Για τη δήλωση και εξέταση του μαθήματος «Εφαρμοσμένη Διδακτική της Γλώσσας» της Πρακτικής Άσκησης Β' Φάση προαπαιτούμενο μάθημα ορίζεται το μάθημα «Ελληνική Γλώσσα».
- Για τη δήλωση και εξέταση του μαθήματος «Εφαρμοσμένη Διδακτική των Μαθηματικών» της Πρακτικής Άσκησης Β' Φάση προαπαιτούμενο μάθημα ορίζεται το μάθημα «Εισαγωγή στις Βάσεις και τις Βασικές έννοιες των Μαθηματικών».

- Για τη δήλωση και εξέταση του μαθήματος «Εφαρμοσμένη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών» της Πρακτικής Άσκησης Β΄ Φάση προαπαιτούμενο μάθημα ορίζεται το μάθημα «Διδακτική των Φυσικών Επιστημών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση».
- Για τη δήλωση και εξέταση του μαθήματος «Εφαρμοσμένη Διδακτική της Ιστορίας» της Πρακτικής Άσκησης Β΄ Φάση προαπαιτούμενο μάθημα ορίζεται το μάθημα «Η Ιστορία και η Διδακτικής της».
- Για τη δήλωση και εξέταση του μαθήματος «Σχεδιασμός και Δημιουργία Ψηφιακού Υλικού για την Ηλεκτρονική Μάθηση και τη Σχολική από Απόσταση Εκπαίδευση» της Πρακτικής Άσκησης Β΄ Φάση προαπαιτούμενο μάθημα ορίζεται το μάθημα «Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη».
- Για κάθε μάθημα της Πρακτικής Άσκησης Β Φάση προαπαιτούμενο μάθημα είναι πέρα των παραπάνω μαθημάτων και το μάθημα «Ανάλυση Διδακτικού Πεδίου» της Πρακτικής Άσκησης Α΄ Φάσης.
- Για τη δήλωση και εξέταση του μαθήματος «Εφαρμοσμένη Διδακτική της Γλώσσας» της Πρακτικής Άσκησης Γ΄ Φάση προαπαιτούμενο μάθημα ορίζεται το μάθημα «Εφαρμοσμένη Διδακτική της Γλώσσας» της Πρακτικής Άσκησης Β΄ Φάσης.
- Για τη δήλωση και εξέταση του μαθήματος «Εφαρμοσμένη Διδακτική των Μαθηματικών» της Πρακτικής Άσκησης Γ΄ Φάση προαπαιτούμενο μάθημα ορίζεται το μάθημα «Εφαρμοσμένη Διδακτική των Μαθηματικών» της Πρακτικής Άσκησης Β΄ Φάσης.
- Για τη δήλωση και εξέταση του μαθήματος «Εφαρμοσμένη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών» της Πρακτικής Άσκησης Γ΄ Φάση προαπαιτούμενο μάθημα ορίζεται το μάθημα «Εφαρμοσμένη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών» της Πρακτικής Άσκησης Β΄ Φάσης.
- Για τη δήλωση και εξέταση του μαθήματος «Εφαρμοσμένη Διδακτική της Ιστορίας» της Πρακτικής Άσκησης Γ΄ Φάση προαπαιτούμενο μάθημα ορίζεται το μάθημα «Εφαρμοσμένη Διδακτική της Ιστορίας» της Πρακτικής Άσκησης Β΄ Φάσης.
- Για τη δήλωση και εξέταση του μαθήματος «Πρακτική Επαγγελματική Άσκηση Εμβάθυνσης σε Παιδαγωγικά Πεδία Εργασίας στο πλαίσιο της Μεντορίας» της Πρακτικής Άσκησης Γ΄ Φάση-ΕΣΠΑ προαπαιτούμενο μάθημα ορίζεται το μάθημα «Σχεδιασμός και Δημιουργία Ψηφιακού Υλικού για την Ηλεκτρονική Μάθηση και τη Σχολική από Απόσταση Εκπαίδευση» της Πρακτικής Άσκησης Β΄ Φάσης.

2. «Κλασικό» Πρόγραμμα Πρακτικών Ασκήσεων – Μη Χρηματοδοτούμενο

Σύμφωνα με το κλασικό Πρόγραμμα Πρακτικών Ασκήσεων, η Πρακτική Άσκηση ξεκινά με την έναρξη των σπουδών στο Τμήμα (Γενική Φάση). Ακολούθως, οι φοιτητές κατά το 6ο ακαδημαϊκό εξάμηνο και με την προϋπόθεση ότι έχουν περατώσει με επιτυχία το υποχρεωτικό μάθημα «Σχολική Παιδαγωγική» κατά τα προηγούμενα εξάμηνα των σπουδών τους, συμμετέχουν στο μάθημα Ανάλυση του Διδακτικού Πεδίου: Πρακτική Άσκηση Α Φάσης.

Στο πλαίσιο αυτής της Πρακτικής Άσκησης οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με το περιβάλλον των σχολικών μονάδων, όπου παρακολουθούν διδασκαλίες και διαδικασίες, ενώ παράλληλα ασχολούνται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο με θέματα Γενικής Διδακτικής.

Η επιτυχής ολοκλήρωση της Α Φάσης των Πρακτικών Ασκήσεων σε συνδυασμό με την επιτυχή περάτωση των μαθημάτων : Βασικές Έννοιες της Γλωσσικής Επιστήμης-Νεοελληνική Γλώσσα (ΥΔ0001), Βασικές Έννοιες των Φυσικών Επιστημών και Διδακτική των Φυσικών Επιστημών (ΥΓ0001), Εισαγωγή στις Βάσεις και τις Βασικές Έννοιες των Μαθηματικών (ΥΓ0003), Η Ιστορία και η Διδακτική της (ΥΒ0003), Επίλυση Προβλήματος (ΥΓ0007), Εισαγωγή στις Βασικές Έννοιες της Παιδαγωγικής και της Παιδαγωγικής των Μέσων (ΥΑ0007), επιτρέπει στους φοιτητές να παρακολουθήσουν τη Β Φάση των Πρακτικών Ασκήσεων. Η επιτυχής ολοκλήρωση της Β Φάσης επιτρέπει τη συμμετοχή των φοιτητών στη Γ Φάση των Πρακτικών Ασκήσεων.

Οι τέσσερις φάσεις διάρθρωσης της Πρακτικής Άσκησης, οι οποίες προαναφέρθηκαν, παρουσιάζονται πιο αναλυτικά στις ενότητες που ακολουθούν.

3.Οργάνωση και διεξαγωγή του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης

3.1.Στόχος της Γενικής Φάσης της Πρακτικής Άσκησης

Στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης βασικός στόχος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με το παιδαγωγικό περιβάλλον των σχολικών μονάδων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε όλες τις λειτουργικές εκφάνσεις, μέσα από την ενεργό παρουσία και συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

3.2.Αντικείμενο Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης

Η Πρακτική Άσκηση Γενικής Φάσης είναι σχεδιασμένη κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι φοιτητές/τριες από το πρώτο έτος των σπουδών τους να αποκτούν πολύπλευρη παιδαγωγική εμπειρία αφενός συμμετέχοντας στην εκπαιδευτική διαδικασία και αφετέρου βιώνοντας εκ των έσω τις λοιπές συλλογικές διαδικασίες που συνθέτουν την λειτουργία μιας σύγχρονης σχολικής μονάδας Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ειδικότερα, οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με όλες ή σχεδόν όλες τις τάξεις (σε περίπτωση που δεν επαρκούν τα τμήματα μπορούν να χωρίζονται οι τάξεις σε κύκλους : Α'-Β', Γ'-Δ' ΚΑΙ Ε'-ΣΤ') καθώς και με όλες τις υπόλοιπες δομές που συνθέτουν τον κύκλο λειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου όπως: τα ολοήμερα

τμήματα, τα τμήματα ένταξης, υποδοχής, τα ειδικά σχολεία, τα ολιγοθέσια, τα πειραματικά σχολεία.

3.3.Πλαίσιο λειτουργίας του/της ασκούμενου/ης φοιτητή/τριας κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης

Η συγκεκριμένη πρακτική άσκηση, διαφοροποιείται σε σχέση με τις καθιερωμένες, καθώς στοχεύει *α)* στην εξοικείωση των φοιτητών/τριων με τις συνθήκες που επικρατούν στο χώρο του σχολείου, *β)* στη συνειδητοποίηση του ρόλου που καλείται να διαδραματίσει ο/η μελλοντικός εκπαιδευτικός, *γ)* στη αντίληψη των δυναμικών σχέσεων που αναπτύσσονται ανάμεσα στους παράγοντες της εκπαιδευτικής διαδικασίας, *δ)* στην άμεση διασύνδεση θεωρητικών γνώσεων με την εκπαιδευτική πραγματικότητα. Για να επιτευχθεί αυτό, είναι σημαντικό οι φοιτητές/τριες να ενταχθούν σε όλη την εργασιακή πραγματικότητα του/της εκπαιδευτικού, να συμμετέχουν σε όλες τις δράσεις του σχολείου, όπως σχολικές εκδρομές και γιορτές, συνελεύσεις διδασκόντων, γραμματειακές εργασίες, οργάνωση βιβλιοθήκης, συμμετοχή στην εφημερία, να αναλαμβάνουν μικρής έκτασης εργασίες στην τάξη π.χ. ως βοηθοί εκπαιδευτικών και να παραμένουν στις τάξεις που ασκούνται, όταν διδάσκουν εκπαιδευτικοί ειδικότητας, προκειμένου να γνωρίζουν το παιδαγωγικό έργο τους.

Είναι προφανές ότι σε όλες αυτές τις δραστηριότητες οι φοιτητές/τριες δεν έχουν θεσμική και ουσιαστική αρμοδιότητα να ενεργήσουν αυτόνομα, παρά μόνο υποστηρικτικά, ως «ασκούμενοι/ες βοηθοί». Στο πλαίσιο αυτών των πρακτικών ασκήσεων οι φοιτητές/τριες συμμετέχουν ανά ομάδες των δυο ατόμων στην εκπαιδευτική διαδικασία ως βοηθοί-συνεργάτες του/της εκάστοτε υπεύθυνου/ης εκπαιδευτικού του κάθε τμήματος της σχολικής μονάδας. Ειδικότερα, οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν, υποστηρίζουν το έργο των εκπαιδευτικών, αναλαμβάνουν επιμέρους εκπαιδευτικές δραστηριότητες, συνεισφέρουν στη διδασκαλία και διδάσκουν, μετά από συνεννόηση, με τον/την εκπαιδευτικό της τάξης.

3.4.Πλαίσιο λειτουργίας του/της εκπαιδευτικού στην Πρακτική Άσκηση Γενικής Φάσης

Οι εκάστοτε υπεύθυνοι/ες εκπαιδευτικοί κάθε τμήματος της σχολικής μονάδας φιλοξενούν στην τάξη τους τις ομάδες των φοιτητών/τριων κατά τις ημέρες που έχουν προγραμματιστεί και αξιοποιούν την παρουσία τους ώστε να επιτύχουν τα βέλτιστα δυνατά εκπαιδευτικά αποτελέσματα για τους μαθητές και τις μαθήτριες του τμήματος. Οι εκπαιδευτικοί της τάξης λειτουργούν ως μέντορες, εκπαιδευτικοί σύμβουλοι, και ενεργούν μέσα από μια πολλαπλή και πολυεπίπεδη διάδραση με τον/την εκπαιδευόμενο/η φοιτητή/τρια. Δημιουργούν ένα πλαίσιο επικοινωνίας, δηλαδή ένα θετικό ψυχολογικό κλίμα αποδοχής των φοιτητών/τριών, στη βάση μιας διαλεκτικής και αμοιβαίας σχέσης. Προς επίρρωση των ενεργειών αυτών αναπτύχθηκε ένα μοντέλο λειτουργιών των μεντόρων που περιλαμβάνει πέντε διαστάσεις. Καθεμία από αυτές αναφέρεται σε δύο οπτικές:

- Του/της εκπαιδευτικού συμβούλου (μέντορα), ο/η οποίος/α: Α) εξωτερικεύει, Β) ανατροφοδοτεί, Γ) καθοδηγεί, Δ) στηρίζει συμβουλευτικά και
- του/της φοιτητή/τριας (μεντορευόμενου/ης) που αντίστοιχα: α) παρατηρεί, β) στοχάζεται, γ) αυτορυθμίζεται, δ) αναπτύσσει δεξιότητες. Η ακόλουθη γραφική παράσταση αισθητοποιεί τις διαστάσεις στήριξης που μπορεί να προσφέρει ένας/μία εκπαιδευτικός ως μέντορας:

3.5 Υπεύθυνοι/ες σχεδιασμού της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης

Η ευθύνη για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης ανήκει σε δύο μέρη:

- i) Στο ΠΤΔΕ (στο πρόσωπο του Υπεύθυνου πρακτικών Ασκήσεων) και αναφέρεται εξ ολοκλήρου σε όλα τα ακαδημαϊκά ζητήματα,
- ii) Στον Περιφερειακό Διευθυντή Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης Νοτίου Αιγαίου (Τμήμα Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης – Σχολικοί Σύμβουλοι Δημοτικής Εκπαίδευσης στη Ρόδο, Διευθυντές/-ντριες σχολικών μονάδων) και αναφέρεται σε ζητήματα οργανωτικά – διοικητικά – παιδαγωγικά των σχολικών μονάδων Δημοτικής Εκπαίδευσης του νησιού της Ρόδου.

3.6 Υπεύθυνοι/ες επιτυχούς διεξαγωγής της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης

Υπεύθυνοι για την επιτυχή διεξαγωγή της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης αναλαμβάνουν:

- i) Εκ μέρους του Πανεπιστημίου ορίζεται για κάθε εξάμηνο μέλος ΔΕΠ ή μέλος ΕΔΙΠ του Τμήματος και είναι υπεύθυνος για όλα τα ακαδημαϊκά

- ii) ζητήματα που αφορούν στις πρακτικές ασκήσεις. Αρμόδιο όργανο για τον ορισμό των υπευθύνων είναι η Συνέλευση του Τμήματος και ο ορισμός τους θα γίνεται πριν την έναρξη κάθε εξαμήνου κατά τη διάρκεια συζήτησης και απόφασης του θέματος «Αναθέσεις μαθημάτων».
- iii) Εκ μέρους της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ο/η εκάστοτε διευθυντής/τρια της Σχολικής Μονάδας και οι εκπαιδευτικοί των τμημάτων των σχολικών μονάδων Δημοτικής Εκπαίδευσης του νησιού της Ρόδου στο οποίο αναπτύσσουν την πρακτική άσκηση οι ασκούμενοι/ες φοιτητές/-τριες

3.7 Υποχρεωτικός χαρακτήρας/ Απαλλαγή

Η συμμετοχή-παρακολούθηση της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα για όλους/όλες τους/τις φοιτητές/τριες. Απαλλαγή από την συγκεκριμένη Φάση Πρακτικής Άσκησης δύνανται να πάρουν όλοι/όλες οι φοιτητές/τριες που είναι εν ενεργεία εκπαιδευτικοί. Η απαλλαγή γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μετά από σχετική αίτηση του/της φοιτητή/τριας και την προσκόμιση της σχετικής βεβαίωσης από την Διεύθυνση Εκπαίδευσης που υπηρετεί. Επίσης οι κατατακτήριοι/ες φοιτητές/τριες απαλλάσσονται των πρακτικών ασκήσεων που προηγούνται των εξαμήνων εγγραφής τους.

3.8 Συχνότητα

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν, συγκεκριμένη ημέρα κάθε εβδομάδα, που καθορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος στην έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους και που αναρτάται στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα Μαθημάτων, να παρακολουθούν και να συμμετέχουν σε διδασκαλίες που διεξάγονται σε σχολικές μονάδες του νησιού της Ρόδου που υπάρχουν στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση Δωδεκανήσου.

3.9 Διάρκεια

Οι πρακτικές ασκήσεις ξεκινούν από το 2^ο εξάμηνο και ολοκληρώνονται το 5^ο εξάμηνο. Για κάθε εξάμηνο (είτε χειμερινό είτε εαρινό), η έναρξη των πρακτικών ασκήσεων θα γίνεται τη δεύτερη εβδομάδα μαθημάτων και θα ολοκληρώνονται την δωδέκατη εβδομάδα μαθημάτων σύμφωνα με το Ακαδημαϊκό ημερολόγιο που ορίζεται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος. Τυχόν μη πραγματοποίηση κάποιας ημέρας πρακτικής άσκησης για οποιοδήποτε λόγο (π.χ. αργία, απεργία, κ.λπ) μπορεί να καλύπτεται την εναπομείνασα εβδομάδα μαθημάτων προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος αριθμός των 10 ημερών κατ'ελάχιστο πρακτικής άσκησης ανά εξάμηνο.

3.10 Υποχρεωτικές παρουσίες

Ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να συμμετέχει σε τουλάχιστον 10 ημέρες πρακτικής άσκησης ανά εξάμηνο, ενώ θα μπορεί να απουσιάζει μέχρι δύο φορές. Η τήρηση των παρουσιών του/της φοιτητή/τριας θα γίνεται από τον/την υπεύθυνο/η εκπαιδευτικό του εκάστοτε τμήματος. Σε περίπτωση απουσίας ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να

ενημερώσει από την προηγούμενη ή σε έκτακτη περίπτωση το πρωί της ίδιας ημέρας, με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο (τηλεφωνικά, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κ.λπ.), τον/την υπεύθυνο/η εκπαιδευτικό. Πέραν των δύο απουσιών (από τρεις και πλέον) θεωρείται ότι ο/η φοιτητής/τρια δεν ολοκλήρωσε την πρακτική άσκηση του εξαμήνου και οφείλει να την επαναλάβει εξ ολοκλήρου κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Οι φοιτητές/τριες δεν μπορούν να παρακολουθούν στο ίδιο εξάμηνο μαθημάτων δύο πρακτικές ασκήσεις εξαμήνων.

3.11 Επικύρωση επιτυχούς ολοκλήρωσης

Για τις συγκεκριμένες παρακολουθήσεις ο/η κάθε φοιτητής/τρια δεν θα πιστώνεται με Διδακτικές ή/και πιστωτικές μονάδες (ECTS), ενώ η ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης κρίνεται στο τέλος κάθε εξαμήνου ως «επιτυχής» ή «μη επιτυχής». Η τήρηση παρουσιολογίου θα γίνεται από τον/την εκπαιδευτικό της τάξης με βάση την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που έχει ο/η φοιτητής/τρια για παρακολούθηση διδασκαλίας και συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία ως βοηθός-συνεργάτης του/της υπεύθυνου/ης εκπαιδευτικού. Κατά το πέρας του ακαδημαϊκού εξαμήνου ο/η υπεύθυνος/η εκπαιδευτικός του κάθε τμήματος καταθέτει το παρουσιολόγιο στον/ην διευθυντή/ντρια της σχολικής του/της μονάδας, ο/η οποίος/α εν συνεχεία, συγκεντρώνοντας το σύνολο των παρουσιολογίων, τα προωθεί στον/στην υπεύθυνο/η της Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος. Ο/η υπεύθυνος/η της Πρακτικής Άσκησης είναι ο/η τελικός/η υπεύθυνος/η της για την επικύρωση της επιτυχούς ολοκλήρωσης της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης των φοιτητών/τριων ανά εξάμηνο και ενημερώνει με τα σχετικά δεδομένα το φοιτητολόγιο της Γραμματείας. Η Πρακτική Άσκηση ως μαθησιακό αντικείμενο δεν θα έχει αριθμητικό βαθμό και δε θα λαμβάνεται υπόψιν στον υπολογισμό του μέσου όρου του πτυχίου. Η συμμετοχή όλων των φοιτητών/τριων ωστόσο έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα και η λήψη πτυχίου προαπαιτεί την επιτυχή ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης Γενικής Φάσης.

3.12 Έναρξη ισχύος

Ως έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού ορίζεται το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019. Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα αφορά όλους τους/τις φοιτητές/τριες που εγγράφονται για πρώτη φορά στο Τμήμα από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 και τους/τις κατατακτήριους φοιτητές/τριες που εγγράφονται για πρώτη φορά στο Τμήμα το 2019-2020. Ο εν λόγω κανονισμός και υποχρέωση δεν εφαρμόζεται στους/στις ήδη εγγεγραμμένους/νες φοιτητές/τριες καθώς επίσης και στους/στις φοιτητές/τριες που θα εγγραφούν μέσω των κατατακτηρίων εξετάσεων το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019.

3.13 Συνεργαζόμενες σχολικές μονάδες

Το Π.Τ.Δ.Ε. προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες παρακολούθησης των φοιτητών/τριών της Γενικής Φάσης της Πρακτικής Άσκησης με τα αντίστοιχα σχολικά τμήματα συνεργάζεται και αποστέλλει φοιτητές/τριες σε όλες τις διαθέσιμες

Σχολικές Μονάδες του νησιού της Ρόδου που υπάγονται στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση Δωδεκανήσου.

Φορείς	Πλήθος φορέων	Σύνολο τμημάτων (καθ'υπολογισμό με βάση την οργανικότητα)
Σχολεία πόλεως Ρόδου	17	170
Ολοήμερα τμήματα	17	27
Τμήματα ένταξης	17	17
Τάξεις υποδοχής	5	4
Ειδικά σχολεία	3	10
Πειραματικά σχολεία	2	12
Ολοήμερα πειραματικών	2	2
Ιδιωτικά σχολεία	2	24
Ολοήμερα τμήματα ιδιωτικών	2	4
Δημοτικά σχολεία Κοινοτήτων	34	270
Ολοήμερα τμήματα	34	45

3.14 Επιλογή τμημάτων

Προκειμένου να γίνει λειτουργικότερη η επιλογή τμημάτων από τους/τις φοιτητές/τριες προτείνεται να δημιουργηθεί μια διαδικτυακή πλατφόρμα στην οποία οι φοιτητές θα μπορούν να εισέλθουν και να κατοχυρώσουν τα τμήματα στα οποία θα κάνουν κάθε φορά την πρακτική τους άσκηση.

Εξάμηνα	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ (καθ'υπολογισμό)	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΑΝΑ 2 ΦΟΙΤΗΤΕΣ)
1	200	100
2	200	100
3	200 + 150	175
4	200 + 150	175
5	350 + 150	250
6	350 + 150	250
7	500 + 150	325
8	500 + 150	325

Έτη	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ (καθ'υπολογισμό)	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΑΝΑ 2 ΦΟΙΤΗΤΕΣ)
1	200	100
2	200 + 150	175
3	350 + 150	250
4	500 + 150	325

ΕΞΑΜΗΝΑ	1 ΟΜΑΔΑ 200 ΑΤΟΜΑ (ΑΝΑ 2 ΣΕ ΚΑΘΕ ΤΜΗΜΑ)	2 ^Η ΟΜΑΔΑ 150 ΑΤΟΜΑ (ΑΝΑ 2 ΣΕ ΚΑΘΕ	3 ^Η ΟΜΑΔΑ 150 ΑΤΟΜΑ (ΑΝΑ 2 ΣΕ ΚΑΘΕ	4 ^Η ΟΜΑΔΑ 150 ΑΤΟΜΑ (ΑΝΑ 2 ΣΕ ΚΑΘΕ
---------	---	---	---	---

		ΤΜΗΜΑ)	ΤΜΗΜΑ)	ΤΜΗΜΑ)
1	-	-	-	-
2	Γ, Δ ΤΑΞΕΙΣ (από 50 τμήματα περίπου κάθε τάξη)	-	-	-
3	Ε, ΣΤ ΤΑΞΕΙΣ (από 50 τμήματα περίπου κάθε τάξη)	-	-	-
4	Α, Β ΤΑΞΕΙΣ (από 50 τμήματα περίπου κάθε τάξη)	Γ, Δ ΤΑΞΕΙΣ (από 50 τμήματα περίπου κάθε τάξη)	-	-
5	Τμήματα ένταξης Ολοήμερα Ειδικές τάξεις ΖΕΠ	Ε, ΣΤ ΤΑΞΕΙΣ (από 50 τμήματα περίπου κάθε τάξη)	-	-
6	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Α΄ ΦΑΣΗΣ	Α, Β ΤΑΞΕΙΣ (από 50 τμήματα περίπου κάθε τάξη)	Γ, Δ ΤΑΞΕΙΣ (από 50 τμήματα περίπου κάθε τάξη)	-
7	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Β΄ ΦΑΣΗΣ	Τμήματα ένταξης Ολοήμερα Ειδικές τάξεις ΖΕΠ	Ε, ΣΤ ΤΑΞΕΙΣ (από 50 τμήματα περίπου κάθε τάξη)	-
8	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Γ΄ ΦΑΣΗΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Α΄ ΦΑΣΗΣ	Α, Β ΤΑΞΕΙΣ (από 50 τμήματα περίπου κάθε τάξη)	Γ, Δ ΤΑΞΕΙΣ (από 50 τμήματα περίπου κάθε τάξη)

4.Υφιστάμενο πλαίσιο υλοποίησης Πρακτικής Άσκησης Α Φάσης

Μάθημα: Ανάλυση του Διδακτικού Πεδίου: Πρακτικές Ασκήσεις Α΄ Φάσης

Εξάμηνο Σπουδών: 6^ο

4.1 Στόχοι

Στόχοι της Πρακτικής Άσκησης Α Φάσης είναι:

α. Η απόκτηση από τους φοιτητές/τριες σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά και μέσω της εφαρμογής στην πράξη (μέσω του σχεδιασμού και της πραγματοποίησης μικροδιδασκαλιών) γνώσεων, καθώς και η ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αφορούν: α. στην ιεράρχηση των εκπαιδευτικών προτεραιοτήτων, στις διδακτικο-μαθησιακές δραστηριότητες σχεδιασμού, διεξαγωγής και αξιολόγησης της διδασκαλίας, στις δυνατότητες και τη φύση των μαθητών και κατ' επέκταση τον επιθυμητό τύπο εκπαιδευτικού.

β. Να γνωρίσουν μέσα από συστηματικές παρατηρήσεις διδασκαλιών στη σχολική τάξη τις βασικές συνιστώσες της σχολικής πραγματικότητας (προϋποθέσεις και συνθήκες διδασκαλίας, μάθησης και οργάνωσης της σχολικής ζωής) καθώς, επίσης, και να αναστοχαστούν αξιοποιώντας τις θεωρητικές τους γνώσεις σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες πρακτικές διδασκαλίας και οργάνωσης της σχολικής τάξης και κουλτούρας.

4.2 Διάρθρωση

- Φροντιστήρια (5x1,5 ώρες)
- Κύκλοι μελέτης (13x3 ώρες)
- Εργαστήρια (5x1,5 ώρες)
- Παρατήρηση τάξης (10 μέρες)
- Μικροδιδασκαλίες (ομαδικές 20 λεπτά)

4.3 Περιεχόμενο

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο επίπεδα. Στο πρώτο επίπεδο παρουσιάζονται και αναλύονται οι γενικές θεωρητικές αρχές και οι πρακτικές (εφαρμοσμένες) προσεγγίσεις της Διδακτικής που αφορούν στους ακόλουθους θεματικούς άξονες: α. εναλλακτικούς προσανατολισμούς του διδακτικού έργου, β. βασικές στρατηγικές διδασκαλίας, γ. διδακτικο-μαθησιακές διαδικασίες προγραμματισμού, διεξαγωγής και αξιολόγησης της διδασκαλίας, δ. επιλογή και οργάνωση του περιεχομένου της διδασκαλίας, ε. μορφές έκφρασης και τρόπους αξιολόγησης του μαθησιακού αποτελέσματος, στ. χρήση της τεχνολογίας – επιλογή και διδακτική αξιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού, ζ. εξάσκηση στην απόκτηση/βελτίωση διδακτικών δεξιοτήτων, καθώς και δεξιοτήτων συγκριτικής και ερμηνευτικής αξιολόγησης, αλλά και βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας μέσα από βιωματικές προσεγγίσεις (παρουσιάσεις και παρακολούθησεις μικροδιδασκαλιών).

Στο δεύτερο επίπεδο οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν διδασκαλίες στις σχολικές τάξεις, παρατηρούν και καταγράφουν τα δομικά στοιχεία της διδασκαλίας με βάση συγκεκριμένους άξονες-κλείδες παρατήρησης και συζητούν με τους διδάσκοντες, με στόχο να τα κατανοήσουν, καθώς και να τα λάβουν υπόψη τους για το σχεδιασμό και την πραγματοποίηση των διδασκαλιών τους στις επόμενες φάσεις της πρακτικής τους άσκησης.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του μαθήματος: «Ανάλυση του Διδακτικού πεδίου: Πρακτικές Ασκήσεις Α΄ Φάσης» περιλαμβάνονται: α. Δέκα μέρες παρακολούθησης

στα σχολεία ανά ομάδες (4 ή 5 ατόμων) με βάση μια κλείδα παρατήρησης, τις οποίες κλείδες μετά το τέλος των παρακολουθήσεων στα σχολεία, η κάθε ομάδα τις επεξεργάζεται και συγγράφει μια εργασία με θεωρητικό και ερευνητικό μέρος (με βάση τα δεδομένα από τις κλείδες παρατήρησης). Η κάθε ομάδα επιλέγει μια κλείδα παρατήρησης, από ένα σύνολο προτεινόμενων κλειδών (ενδεικτικά θέματα κλειδών παρατήρησης: η αξιοποίηση της ερώτησης στη διδακτική διαδικασία, το σχολικό κλίμα, μορφές και μέθοδοι διδασκαλίας, η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή κ.ά.), με κριτήριο επιλογής το ενδιαφέρον της ομάδας των φοιτητών για το θέμα τις κλείδας. β. Ο σχεδιασμός και η πραγματοποίηση μιας μικροδιδασκαλίας. Οι ασκούμενοι φοιτητές ανά ομάδες (4-5 ατόμων) σχεδιάζουν και πραγματοποιούν μια μικροδιδασκαλία διάρκειας 20 λεπτών, με την αξιοποίηση της προσέγγισης της Μελέτης Μαθήματος (Lesson Study).

Ειδικότερα, οι ομάδες με την ίδια σύνθεση επιλέγουν ένα μικροθέμα από την κλείδα παρατήρησης, που είχαν επιλέξει για τις παρακολουθήσεις στα σχολεία και με αυτό το θέμα σχεδιάζουν (με βάση προτεινόμενο σχέδιο μαθήματος, το οποίο τους δίνεται) και πραγματοποιούν σε ένα περιορισμένο αριθμό συμφοιτητών τους μια μικροδιδασκαλία διάρκειας 20 λεπτών (χωρίς βιντεοσκόπηση). Ενδεικτικά προτεινόμενα θέματα μικροδιδασκαλίας είναι: προϋποθέσεις επιτυχίας ομαδικής διδασκαλίας, γενικές αρχές διατύπωσης της ερώτησης στη διδακτική διαδικασία, το portfolio ως τεχνική αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή κ.ά.. Για την παρουσίαση της μικροδιδασκαλίας τους δίνεται η δυνατότητα επιλογής ή να παρουσιαστεί από έναν εκπρόσωπο της ομάδας τους ή αυτή να παρουσιαστεί τμηματικά από όλα τα μέλη της ομάδας. γ. Η υποχρεωτική παρακολούθηση δέκα μικροδιδασκαλιών συμφοιτητών τους. Αναφορικά με την αξιολόγηση/ανατροφοδότηση της μικροδιδασκαλίας αυτή γίνεται με βάση συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης (ενδεικτικά αναφέρονται: σχεδιασμός και προετοιμασία της διδασκαλίας (σχέδιο μαθήματος), συνέπεια και οργάνωση (επιλογή και αξιοποίηση των κατάλληλων τεχνικών, μεθόδων και μορφών διδασκαλίας, επιλογή και χρήση των κατάλληλων εκπαιδευτικών μέσων), γνωστική επάρκεια του διδάσκοντα, παιδαγωγικό κλίμα, ανταπόκριση ακροατηρίου, επίτευξη και έλεγχος της επίτευξης των στόχων της διδασκαλίας, διάρκεια παρουσίασης (αποτελεσματική διαχείριση του διδακτικού χρόνου). Η διαδικασία αξιολόγησης της μικροδιδασκαλίας των ομάδων περιλαμβάνει: α) αυτοαξιολόγηση /αναστοχασμό των μελών της ομάδας που παρουσίασε τη μικροδιδασκαλία, β) ανατροφοδότηση/σχολιασμό από τους συμφοιτητές τους (την ομάδα παρακολούθησης) και γ) ανατροφοδότηση/σχολιασμό από τη διδάσκουσα.

4.4 Αξιολόγηση των φοιτητών

Για την απόδοση των πιστωτικών μονάδων, απαιτείται: α. η αξιολόγηση των φοιτητών από την εκπόνηση μιας γραπτής εργασίας, β. η επιτυχής αξιολόγηση των φοιτητών από το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή μιας μικροδιδασκαλίας, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης, την οποία αναλαμβάνουν ομαδικά να σχεδιάσουν και να παρουσιάσουν στο πλαίσιο της διεξαγωγής του μαθήματος. Επίσης, απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι η

παρακολούθηση από τους φοιτητές τουλάχιστον δέκα μικροδιδασκαλιών που πραγματοποιούν οι συμφοιτητές τους στο πλαίσιο της διεξαγωγής του μαθήματος.

Πιο αναλυτικά, στο πλαίσιο αυτό συνυπολογίζονται και αξιολογείται η επάρκεια όλων των εντύπων/παραδοτέων, ατομικών και ομαδικών, του μαθήματος που είναι:

- α. Η γραπτή εργασία (ομαδικό παραδοτέο).
- β. Το αρχικό Σχέδιο Μαθήματος (ομαδικό παραδοτέο).
- γ. Η Παρουσίαση της μικροδιδασκαλίας, (ομαδικό παραδοτέο).
- δ. Το επανασχεδιασμένο Σχέδιο Μαθήματος (ομαδικό παραδοτέο).
- ε. Τα συμπληρωμένα Έντυπα/Κλείδες Παρατήρησης των διδασκαλιών στα σχολεία (ομαδικό παραδοτέο).
- στ. Το έντυπο Αυτοαξιολόγησης-Αναστοχασμού της μικροδιδασκαλίας (ατομικό παραδοτέο).

5. Πρακτική Άσκηση Β Φάσης: Πλαίσιο υλοποίησης

Στο πλαίσιο της Β' Φάσης, στόχος του Προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης είναι η εισαγωγή των φοιτητών στην ειδική διδακτική των μαθημάτων αυτών στο πλαίσιο της σχολικής εκπαίδευσης, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο.

Κατά τη Β Φάση των Πρακτικών Ασκήσεων η οποία διενεργείται κατά το 7ο ακαδημαϊκό εξάμηνο των σπουδών, οι φοιτητές παρακολουθούν τα εξαμηνιαία μαθήματα:

1. Εφαρμοσμένη Διδακτική της Γλώσσας (ΠΡ-B1)
2. Εφαρμοσμένη Διδακτική των Μαθηματικών (ΠΡ-B2)
3. Εφαρμοσμένη Διδακτική της Φυσικής (ΠΡ-B3)
4. Εφαρμοσμένη Διδακτική της Ιστορίας (ΠΡ-B4)
5. Εφαρμοσμένη Διδακτική με Νέα Μέσα (ΠΡ-B5)

Η συμμετοχή σε αυτή τη φάση των Πρακτικών Ασκήσεων περιλαμβάνει την παρακολούθηση διαλέξεων, τη συμμετοχή σε εργαστηριακά μαθήματα και άλλες δραστηριότητες, στο πλαίσιο των εξαμηνιαίων μαθημάτων, καθώς και την παρακολούθηση αντίστοιχων διδασκαλιών σε σχολικές μονάδες, με στόχο την εισαγωγή των φοιτητών στην ειδική διδακτική των μαθημάτων αυτών στο πλαίσιο της σχολικής εκπαίδευσης, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο.

Η επιτυχής ολοκλήρωση της φάσης αυτής επιτρέπει τη συμμετοχή των φοιτητών στη Γ Φάση των Πρακτικών Ασκήσεων.

6. Πρακτική Άσκηση Γ Φάσης: Πλαίσιο υλοποίησης

Στόχος της Γ Φάσης της Πρακτικής Άσκησης είναι η μεγαλύτερη εξοικείωση των φοιτητών με το μελλοντικό εργασιακό τους περιβάλλον, αλλά και η απόκτηση των απαραίτητων θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων και η ανάπτυξη των αναγκαίων δεξιοτήτων αναφορικά με τη διδακτική των μαθημάτων αυτών.

Κατά τη φάση αυτή οι φοιτητές παρακολουθούν τα εξαμηνιαία μαθήματα:

1. Εφαρμοσμένη Διδακτική της Γλώσσας (ΠΡ-Γ1)

2. Εφαρμοσμένη Διδακτική των Μαθηματικών (ΠΡ-Γ2)
3. Εφαρμοσμένη Διδακτική της Φυσικής (ΠΡ-Γ3)
4. Εφαρμοσμένη Διδακτική της Ιστορίας (ΠΡ-Γ4)

Η συμμετοχή σε αυτή τη φάση Πρακτικών Ασκήσεων, περιλαμβάνει την παρακολούθηση διαλέξεων, τη συμμετοχή σε εργαστηριακά μαθήματα και άλλες δραστηριότητες στο πλαίσιο των εξαμηνιαίων μαθημάτων, καθώς και τη διενέργεια διδασκαλιών σε σχολικές μονάδες συνεργαζόμενες με το Τμήμα, υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του διδακτικού προσωπικού των μαθημάτων αυτών και σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων. Στόχος της φάσης αυτής είναι η μεγαλύτερη εξοικείωση των φοιτητών με το μελλοντικό εργασιακό τους περιβάλλον, αλλά και η απόκτηση των απαραίτητων θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων και η ανάπτυξη των απαραίτητων δεξιοτήτων αναφορικά με τη διδακτική των μαθημάτων αυτών.